

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENECEC

Političen list za slovenski narod

Upravišтво je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Upravišškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. pettirvsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Celjska okolica.

Iz Celja.

Celjska okolica! Kako si lepa, kako rodovitna in bogata! Zares vredna si boja, katerega ravno sedaj za te bijemo, vredna si, da zastavimo vse svoje moči, da te ohranimo slovensko, kakor smo te podedovali od svojih očakov. A britko mi je, če pomislim, v kako neugodnem položaju se ravno sedaj nahaja ta okolica. Neki slovenski politik se je sicer izjavil, da mora slovenstvo predreti iz okolice v celjsko mesto, a če ne bo precej rešitve, predrl bo nemštvo iz Celja v okolico. In to svoje trditev hočem podpreti.

Čegava je šola, tega je prihodnost. Če je to res, in kdo bi o tem dvomil, potem so Slovenci celjske okolice pred polomom. Le pomislimo! Ena najbolj cvetočih šol v celnem celjskem okraju i z ozirom na število učenk i z ozirom na uspehe je bila zasebna ljudska šola šolskih sester. To šolo je vzdrževalo kat. podp. društvo mnogo, mnogo let. Končno so temu društvu sredstva za vzdrževanje te šole usahnili, šolske sestre so bile primorane šolnino uvesti. Kaj se zgodi? Celjska „Domovina“ je stariše hujškala, da naj šolnine nikar ne plačujejo, naj deklice raji doma obdržijo. Računala je sicer tudi s to eventualiteto, da bodo slovenski stariši svoje deklice pošiljali v nemško ljudsko šolo, kjer seveda ni šolnine, a rekla je: „Nič ne dé. Slovenskih deklic bo toliko prišlo v nemško šolo, da bodo število nemških deklic nadkriljevale in potem se bo ta šola poslovenila!“ Pa kako se je „Domovina“ vrezala! Število učenk pri šolskih sestrah se je z a polovico skrčilo, velikanska škoda, kajti vsakdo, ki razmere le malo pozna, dobro ve, da se deklice le v tem zavodu v narodnem duhu vzgajajo. En del deklic iz celjske okolice ostaja res doma in je brez poduka, večinoma pa so odšle v nemško ljudsko šolo in te se bodo tam podučevale ne samo v nemškem jeziku, ampak tudi v nemško-nacionalnem duhu. In te deklice bodo enkrat matere celjskih okoličanov. Zares ne posebno tolažilna perspektiva! Srce me je bolelo, ko sem sredi septembra videl priti iz nemške ljudske šole dolgo dolgo vrsto samoslovenskih kmetskih deklet; otvoriti sta se morali dve paralelki in k letu pride še ena zraven. In kar je najhujše, da „Domovina“ k tem škandaloznim razmeram principijelno molči, da vrže vsak članek, ki hoče osvetiti te razmere v koš, da je sploh gluha in slepa za te razmere. Nekateri trde, da radi tega, ker so gospod okr. glavar namignili, da bi jim ne bilo ljubo, ko bi se o tem kaj pisalo.

Pa naj bo tako ali tako, dejstvo je, da „Domovina“ prav rada čeblija in beseduje, o šolskih razmerah pa molči kot grob in če dobi kak članek od poklicane stvari o tem perečem vprašanju, vrže ga v koš, kakor sem že omenil. Ali ni to čudno? Ali je to radikalno-narodno?

Kar se tedaj odgoje deklic tiče, je naše stanje naravnost obupno. Polovica deklic je izgubljenih za nas, kakor sem dokazal. Pa tudi razmere na slovenski deški šoli niso nič boljše. Šolsko poslopje je premajhno za toliko število dečkov, zaduhlo in skrajno nezdravo, nekaj šolskih sob raztresenih po celnem mestu, upa nobenega, da bi dobila

občina v doglednem času od šolske oblasti dovoljenje, zidati novo šolsko poslopje. Kaj čuda tedaj, če se selijo kmečki dečki iz celjske okolice kar trumoma v nemško ljudsko šolo; nikakor ne pretiravam, če trdim, da je polovica učencev nemške ljudske šole Slovencev. In v kakem duhu se ti vzgajajo! To jih je treba le poslušati. Bismarck bi imel svoje veselje z njimi. In ti fantje bodo enkrat gospodarji v celjski okolici. O tužna nam majka!

Tudi polovica dečkov iz celjske okolice je za nas izgubljenih. Pa človek bi še imel kaj upa na lepše čase, ko bi vsaj ti dečki, ki so slovensko ljudsko šolo pohajali, ostali po štirinajstem letu, ko šolo zapuste, v kaki zvezi bodisi z učiteljstvom, ali duhovščino, ali z ostalo slovensko inteligenco. Neki gospod je takoj po svojem prihodu v Celje izprevidel, kak nedostatek da je to, da so i dečki in deklice od 14. leta naprej, tedaj v odločilni dobi, samim sebi prepuščeni, stavljal je predlog, naj se ustanovi mladeniško in dekliško društvo za celjsko okolico. A ta predlog je bil pokopan z motivacijo, da so se taka društva že preživela. Naše mnenje pa je, da je naš edini spas, da si priborimo javno deško in dekliško šolo, da se ob času vpisovanja v ljudske šole prav pridno agitira, da učitelji in kateheti zastavijo vse svoje moči, da bode naša šola vsem zahtevam zadostovala, dalje da ne izgubimo stika z mladino, ki je izstopila iz ljudske šole. In tukaj bi bil zopet lep delokrog za vse tiste gospode, ki hočejo enkrat postati narodni voditelji. Narodni voditelj biti je jako lepo, a njegovo delo je posebno v sedanjem času jako trudapolno in deloma tudi nevhvaležno.

Vsaka pohorska vas že ima svoje bralno, izobraževalno ali mladinsko društvo, in ta društva izvrstno uspevajo. Vasi pa v celjski okolici, kakor Lovec, Drešinja vas, Lubečno, Liboje, Tremerje, Sv. Marjeta, Hudinja, Medlog, Ostrožno itd. itd. nimajo niti enega bralnega društva. Nikakor ne predlagam, da bi imela vsaka teh vasi svoje bralno društvo, a čem več bi jih bilo, tem bolje, kajti bližina mesta nam mnogo škoduje. Ustanovitvev takih društev bi ne delala nobenih gmotnih težav, kajti ti kraji se še ponajajo z nekim blagostanjem. Kako lepo bi tedaj bilo, ko bi različni gospodje iz Celja zahajali potem ob nedeljah in praznikih v ta društva, ko bi mladino poučevali in jej širili duševno obzorje. Program teh predavanj in pogovorov bi moral biti precej obširen, razgovarjalo bi se lahko tudi o najnovejših političnih dogodkih. Posebno važno bi pa bilo, narodni ponos te mladine povzdigniti, in to bi se dalo doseči na različne načine.

Dela je torej dovolj — le delavcev manjka.

Pisma z juga.

Sofija, 7. aprila.

Na dnevnem redu javne politike so novo državno posojilo in monopol. Poleg tega je prepis med častniki, ki se dele na emigrante in neemigrante. Emigranti so mnogi višji častniki, ki so kot zarotniki l. 1886. spodili kneza Aleksandra Batenberga s prestola, bežali v rusko vojsko ter ond ostali okrog deset let. Druge vrste častniki, neemigranti, pa se hudejejo, da so prvi zasedli vsa višja mesta v armadi. Med temi je vedni prepis, ki seza celo na dvor.

Pred meseci sem Vam pisal, da hoče bolgarska vlada dobiti novo posojilo, za katero hoče zastaviti monopol tobaka. Ugledni list „Den“ poroča vest iz Pariza, da hoče knez dobiti za vojne namene 100 milijonov frankov in da se s tem posojilom izvrši konverzija vseh državnih dolgov. Razne francoske, nemške, avstrijske in nizozemske banke so pripravljene posoditi 100 milijonov, ako Bolgarija zastavi monopol na tobak, užigalice in cigaretni papir.

Ker je vlada že dobila monopol soli, upa dobiti tudi monopol tobaka. Narodno sobranje bode gotovo odobrilo vladni predlog. Vlada porabi novo posojilo za vojaške potrebe, za železnico Mezdra-Vidin in Levski-Svištov ter za odplačilo nekaterih višjih dolgov. Potovanje kneza Ferdinanda v Pariz je v zvezi s posojilom.

Razni listi, osobito rusofilski ostro napadajo kneza, češ, da se ne ozira na ustavo in želje naroda. Imenovani list „Den“ je včeraj pisal, da je knez Ferdinand v 16 letih, odkar je v Bolgariji vladar, izostal v tujini štiri leta in 192 dni, skupaj 1532 dni, torej četrtno svojega vladanja. Leta 1889. je bil izven dežele 26 dni; l. 1890. 50 dni; 1891. leta 65 dni; 1892. leta 108 dni; 1893. leta 135 dni; 1894. leta 92 dni; 1895. leta 73 dni; 1896. leta 151 dni; 1897. leta 80 dni; 1898. leta 139 dni; 1899. leta 67 dni; 1900. leta 121 dni; 1901. leta 126 dni; 1902. leta 105 dni; 1903. leta 75 dni; 1904. leta 119 dni in letos že 53 dni.

Ustaške čete gredo čez mejo v Makedonijo. Kapetan Protogerod je šel s četo čez mejo brez dovoljenja vojnega ministra. Vlada ga je odpustila iz službe. Vlada je to storila, da dokaže, kako hoče varovati nevtralnost. Iz Sofije je vlada zadnje dni odpirala v sredo dežele nad 300 Makedoncev, da odvrne odgovornost za nemire v Makedoniji. Mej tem pa se v Makedoniji bolgarske čete bijejo s srbskimi in grškimi.

Bolgarski delegat Boev je rekel na nekem banketu, da hoče Bolgarija in Srbija skleniti trgovsko pogodbo in tako od Avstrije zahtevati koncesije. — Morda se to posreči.

* * * Skoplje, 8. apr.

Sneg se umika, gora zeleni in narod se giblje. Vzbuja se narava, a vzbuja se tudi narod. V celnem kosovskem okraju je živahno gibanje. Mnogi agenti hodijo od vasi do vasi ter bunijo narod. Od prebivalstva zahtevajo tudi denar za orožje. Kdor ne dá prostovoljno, vzamejo mu s silo. Za denar agitatorji kupujejo orožje, katero dele med narod. Redek je človek, ki nima puške ali municije. Naravno, da skrivajo orožje pred Turki. Ko bi agitatorji ne bili tako kruti in prebivalstvo složno, bil bi ustanek tako močan, da ga ne zaduše Turki. A na sedanji način ide vse na roko Turkom, ki so veseli, da se kristjani pobijajo med sabo.

Poleg tega pa se klatijo po vilajetu še razne turške in arnavtske razbojniške čete in napadajo vasi in ljudi.

V noči med 27. in 28. marcem so Arnavti napadli vas Rakovac in zažgali hišo Stojanovičev.

Hoteli so izvabiti vaščane, da gredo gasit. Pri tem bi enega za drugim pobili. Toda vaščani so ostali doma. Arnavti so bili divji, ker jim vaščani niso šli pod nož. V noči med 1. in 2. aprilom so zopet prišli v Rakovac, razrušili cerkev sv. Petke, odnesli knjige in druge stvari, razdrli ikone ter oltar in pobegnili.

V noči med 28. in 29. marcem so Arnavti napadli vas Lapodince. Zažgali so več hiš, ranili nekaj oseb in odšli. — Po dnevu dne 31. marca so prišli v vas Karodinci ter odnesli, kar so mogli. Z Arnavti je bil tudi bijanovaški policaj, ki bi bil moral braniti vaščane.

Dne 2. aprila v noči so Arnavti razbili vrata cerkve sv. arhangela Mihaela v Lopardincu ter vse odnesli, kar so mogli, ali pa razbili. Vaščani so se pritožili, a kdo jih posluša! V Skoplje dohajajo vsak dan ljudje

s pritožbami k valiju, konzulom in častnikom, a vse nič ne pomaga. Arnavti so gospodariji situacije, oblast je le po imenu Arnavti delajo, kar hočejo.

Zgodi se večkrat, da vojska išče razbojnikov, a ni se še zgodilo, da bi koga zasačili. To pa ni čudno. Turški vojaki so sami divjaki, da se jih mora človek ustrašiti. Se slabši so turški vojaki zunaj po vaseh. Taki vojaki so sposobni za same zločine. Tako so turški vojaki v okolici Džumaje pogнали vaščane iz hiš in se sami nastanili.

Praske med srbskimi, bolgarskimi in grškimi četami se vedno ponavljajo. Tako je bolgarska četa v vasi Setami ubila grškega duhovnika in učitelja. Grška četa pod vodstvom častnika Leonide pa zasleduje ubijalce. Bolgarski vojvoda Sandanski je pri Melniku naletel na turško vojsko. Boj je trajal le kratek čas, a Turkov je bilo mrtvih in ranjenih do 100. Stirje orožniki so v Grmu naleteli na bolgarsko četo; trije orožniki so bili mrtvi, četiti je ubežali. Četa je zbežala. Pri Bestinu je bolgarska četa pod vodstvom Olčeva naletela na turške vojake. En vstaš je bil mrtev, drugi so zbežali. — Turški vojaki pa so v Bestinu in okolici zasačili in v zapor odvedli najuglednejše osebe, med temi dva svečenika in 14 let starega dečka.

Na potu v Kostur so turški vojaki srečali bolgarskega učitelja Domjanova iz Bolgarske Blace in ga ranili z nožem smrtonovarno.

Dne 1. aprila je bolgarska četa nad 70 mož hotela v srbsko vas Poreč. Na potu jih sreča srbska četa pod vodstvom znane Sokolovića ter jo zapodi v beg. Bolgarska četa naleti na turške vojake. Bila je prava bitka med Bolgari in Turki. Ti so uničili bolgarsko četo in nato napadli srbsko. Ker so Srbom priskočili na pomoč Porečani, so se morali Turki umakniti, četudi so bili močnejši in so imeli dva topa. Turkov je palo mnogo, Srčev do 20.

Srbsko četo vojskove Kovačevića v Tobanovskih so izdali bolgarski kaludjeri iz samostana Matejce. Srbi so imeli dva voza pušk in municije za Poreč. Borba z vojaki je trajala 10 ur. Poveljnik vojakov je bil avstrijski častnik Tubić, Hrvat iz Like, ki je bil ranjen.

V okolici Kumanova se širi katoliška propaganda. V Kumanovu je 20 družin prestopilo h katoliški cerkvi.

Ker se narod seli v Ameriko, je načelstvo „vstaške organizacije“ izdalo oklik, da mladi ljudje ne smejo iz domovine, dokler niso vsaj dva meseca služili v četi. V vsaki vasi mora ostati vsaj 15 do 20 mladih mož za orožje.

* * * Sofija, 10. aprila.

Knez Ferdinand je že 7. februarja odšel iz Bolgarije, a se še ni vrnil. Sedaj je v Rimu, kjer se snide z italijanskim kraljem. Govori se, da hoče pridobiti države za to, da Bolgarija postane kraljevina. Tukaj nimajo mnogo upanja, opozicionalni listi pa odločno pišejo proti temu. A če bi druge države tudi dovolile, tega ne stori Turčija, s katero bi nastal hud razpor.

Poluradni „Novi Vek“ je te dni objavil oster članek proti Turčiji zaradi dogodkov v Makedoniji. Dasi tajé vojne priprave, vendar imajo Turki ob meji mnogo vojakov. Isto je storila tudi Bolgarija.

V Rumeliji, ki od l. 1885. pripada Bolgariji, biva do pol milijona poturčenih Bolgarov. Turški agenti hočejo te Muhamedovce nahujskati proti Bolgariji, ker se ta meša v makedonsko vprašanje. Turški list „Muvazene“ v Plovdivu širi misel, naj gre 5 zastopnikov v Avstrijo, Nemčijo, Francijo, Anglijo in Ameriko, da prosijo pomoči za Turke v Bolgariji. Ta turški korak je neopravičen, ker Bolgari so jako prizanesljivi Muhamedovcem. Dokaz temu je, da v Bolgariji izhaja list „Muvazene“, ki javno hujška Turke proti bolgarski državi in jim priporoča revolucijo, ako bi Bolgarija nastopila proti Turčiji. Za deputacijo na vla-

darske dvore pa se Turki sklenili, da mora vsaka oseba plačati groš, to je, dvajset novčičev.

Poleg Turkov pa je v Sofiji in drugod po mestih mnogo Grkov, ki so večinoma trgovci in gostilničarji. Grki imajo v Bolgariji velike privilegije. Imajo svoje občine, cerkve in v vsakem večjem mestu svoje šole. Odkar pa je med Bolgari in Grki v Makedoniji nastala borba za življenje in smrt in so Grki gospodarji situacije v solunskem in bitoljskem vilajetu, so Bolgari jako ogorčeni na Grke. Bolgarski listi pozivajo Bolgare, naj se maščujejo nad Grki v Bolgariji, ker se ne morejo v Makedoniji. Zato so v mnogih mestih sklenili Bolgari, da bojkotujejo Grke, da ne kupujejo od njih in jim ne prodajajo. Listi zahtevajo od vlade, da zapre grške šole in cerkve v Bolgariji, kakor Grki zapirajo bolgarske zavode v Makedoniji.

V zadnjem pismu sem Vam sporočil, da hoče knez Ferdinand koncentrovati bolgarske dolgeve in dobiti novo posejilo v znesku 100 milijonov frankov. Bolgarija je hotela zastaviti svoje monopole in francoske banke so bile pripravljene izplačati posojilo. A račun je prekrizala Turčija. Ta je dobro vedela, da išče Bolgarija posojila za novo vojaško orožje. Zato je naznanila francoskim bankam, da ne kupi tepov in drugih potrebščin v Franciji, ako Bolgari dobé francosko posojilo. Vendar pa utegne Bolgarija dobiti potrebne novce pri francoskih bankah proti sigurni garanciji. Ako se to posreči, snide se sobranje dne 15. maja.

Ruska vlada je svojega agenta v Sofiji, Bahmetijeva, povišala za pomočnega ministra. Bahmetijev je že mnogo let v Sofiji in jako priljubljen. Ta čin ruske vlade je znak naklonjenosti Rusije nasproti Bolgariji, ker doslej so Rusijo zastopali samo diplomatski agentje.

Bolgarska vlada hoče premestiti več svojih zastopnikov. Diplomatski agent na Dunaju, M. Sarafov, bode premeščen v Bukarešto, na njegovo mesto pride general Vinarov.

Nad 800 dijakov univerze je zapustilo šolo, ker niso zadovoljni z novo naredbo, ki omejuje akademično svobodo. Samo 17 dijakov obiskuje predavanja. Okoli 200 bolgarskih učiteljev potuje dne 26. maja v Bukarešto, da vrnejo obisk rumunskim učiteljem, ki so lani bili v Sofiji. Dne 7. t. m. je bila v Sofiji otvorena razstava ptičev in živine.

Odlična hrvaška dramska umetnica gospa Marija markiza Stroci je predvčerajšnjim odpotovala iz Sofije, kjer je s svojo umetnostjo očarala občinstvo. Bila je tu 10 dni. Odpotovala je, ker ji je med tem umrl soprog. Spremili so jo vsi člani gledališča in mnogi ugledni meščani.

Ko pa je odšla hrvaška umetnica, prišla je slovenska umetnica Zofija Zvonarjeva. Tudi njo so sprejeli najlepše. Pozdravilo jo je tudi časopisje. Nastopila je prvi pet v Schillerjevi igri „Spletka i ljubav“. Ugledni list „Dnevnik“ je na prvi strani objavil lepe slike gospe Zvonarjeve.

Med bolgarskimi častniki se opazuje revolucionarno gibanje. Nekaj častnikov je že odšlo s četami v Makedonijo, drugi se pripravljajo na odhod. Vlada je disciplinarnim potom odpustila iz armade več častnikov, ki so znani kot prekucuhi. Odpuščeni so: Kapetana Protogerov in Stojanov, nadporočnik Stojanov in poročnik Nastev, ki so že odšli v Makedonijo. „Reformi“, glasilo generala Čončeva, graja to odredbo, češ, da je vlada hotela ugoditi sultanu.

Iz Bitolje prihajajo žalostni glasi. Grki vedno drnje napadajo Bolgare. Močna grška četa je zapalila bolgarsko selo Zagoričane. Zgorelo je mnogo ljudi, žensk in otrok, katerih Grki niso pustili iz goreče vasi. Ta glas je ogorčil Bolgare. Bolgarski vstaši, katerih je nad tisoč, se bodo kruto maščevali nad Grki. Mesto proti Turkom bode boj proti Grkom. Turki podpirajo Grke in zapirajo bolgarske šole v bitoljskem vilajetu. Bolgarska četa, močna do 50 mož, se je pri vasi Karasuli sprijela s Turki in bila uničena. Prihodnje poletje bodo v Makedoniji krvavi boji.

Rusko-japonska vojska.

Kje je sedaj Roždestvenskij?

London, 17. aprila. Reuterjev urad poroča iz Labuana: Ameriški križarki „Parry“ in „Chaumcaj“ sta s Filipinov dospeli sem, da se združita s križarko „Raleigh“. Videli nista ne ruskega ne japonskega brodogovaj.

London, 18. aprila. „Daily Mail“ poroča iz Singapura: Sem došli parnik „Princ Henrik“ poroča: Ruske ladje, ki jih je videl v zalivu Kamrank, sta bili križarki „Dimitrij Donskoj“ in pa „Rion“, ki sta pred zalivom opravljali ogledniško službo.

London, 18. aprila. „Daily Telegraph“ poroča iz Tokia: V nedeljo se je tu glasilo, da se nahajajo ladje baltiškega brodogovaja v bližini Honkonga; tudi je pet premovalnih parnikov pri nekem otoku, 5 milj od Honkonga.

London, 18. aprila. Admiral Roždestvenskij je, kakor se lahko trdi z gotovostjo, zapustil zaliv Kamrank. Nemški parnik „Brunhilde“ je srečal rusko brodogovaj na vožnji proti severu, severno od zaliva Kamrank. Vse hipoteze in preročevanja, glede na namene Roždestvenskega in Toga ter na bodočo pomorsko bitko, so sedaj v londonskem časopisju kar utihnile, na mestu njih pa je nastopilo nestrno pričakovanje. Vesti, da se je Japoncem posrečilo ob obali Cochinchine zajeti več ruskih premovalnih parnikov, se ne potrjujejo.

London, 18. aprila. „Times“ poroča iz Peterburga, da je Roždestvenskij našel sredstvo, kako obveščati admiraliteto o gibanju brodogovaj.

Tokio, 18. aprila. Pomorske oblasti so danes proglasile, da leži cesta Sugaru v obrambeni črti. Promet ondi je podvržen običajnim omejitvam.

Berolin, 18. aprila. Iz Sangaja poroča „Lokalanzeiger“: Visoke osebe menijo, da je pričakovati spopada ruskega brodogovaja z japonskim vsak dan.

Pariz, 18. aprila. Peterburški dopisnik „Echo de Paris-a“ poroča, da mu je častnik pomorskega generalnega štaba dejal, da bo Roždestvenskij po njegovem mnenju poizkušal zasesti Formozo ter si ondi ustvariti operacijsko bazo (?).

Japonci se boje napada na Genzan.

Tokio, 18. aprila. Nad Genzanom in Korejo se je proglasilo obsedno stanje. Menijo, da se je to zgodilo zaradi tega, ker se je bati, da bi rusko vladivostško brodogovaj pri bližnjem baltiškega brodogovaja ne udrlo iz luke in napadlo Genzan.

Negotovost o sovražnih brodogovajih.

London, 18. aprila. „Daily Express“ meni, da smo o brodogovju Roždestvenskega ravno take na nejasnem, kakor o brodogovju Toga. Na eni strani je mnogo preveč poročil, na drugi pa nič. Ako prihajajo poročila, da se nahajajo ruske ladje v zalivu Kamrank, pri rtu Padaranu in v zalivu Turan, se dá iz tega sklepati le, da dela Roždestvenski ob celi dolgi obali Cochinchine, vsaj v dveh oddelkih, priprave, predno gre v bitko.

Brezimno vprašanje z brezzičnim brzozjavom.

London, 18. aprila. Iz Manile poroča „Daily Mail“: V nedeljo zvečer je dobil ameriški admiral Train brezzično vprašanje od neznane ladje. Odgovoril je, a ni dobil odgovora. Admiral je odposlal dva rušilca, da poiščeta ladjo, ki je bila, kakor meni admiral, oddaljena 70 milj.

Japonci in francoska nevtralnost.

Tokio, 17. aprila. Japonci bodo vložili pri francoski vladi ugovor, ker se je ruske brodogovje predolgo mudilo v zalivu Kamrank. Odgovora francoske vlade napeto pričakujejo. Ako bo Francoska tajila, da bi bilo rusko brodogovje v vodah njenega ozemlja, bo Japonska perabila to priliko in napadla Roždestvenskega, ne da bi kršila francosko nevtralnost.

Tokio, 18. aprila. Javno mnenje na Japonskem je razburjeno vsled gostoljubnosti, ki jo uživa rusko brodogovje v francoskih vodah, ter se pričinja razgrevati. Časniki pozivljejo vlado, naj ne le protestuje, ampak ukrene stroge odredbe. Vplivni list „Ji-Ji-Simpo“ pravi: Rusko brodogovje na Madagaskarju je kršilo takorekoč že princip nevtralnosti, toda z ozirom na oddaljenost je Japonska le protestovala zaradi kršenja nevtralnosti. Sedaj pa, tako blizu vojnega pozorišča ni mogoče tako prizanesljivo gledati, ko Francija uspešno pomaga sovražniku ter se na ta način veže z Rusijo. Sedaj bi bilo potrebno, da se obvesti Angleška, ki naj dá svojo pomoč, kakor določajo dogovori zaveznikov.

Kapitan Klado o Roždestvenskem.

Kapitan Klado se je izrazil o brodogovju Roždestvenskega sledeče: „Dogodkov ne moremo videti naprej, pač pa govoriti o tem, kaj se je zgodilo in je že zapadlo zgodovini. Angleški listi poročajo, da se je na ladjah Roždestvenskega nabralo več čevljev na debelo raznih morskih rastlin in polžkov. To pa ni res: prvič se nabere taka stvar le ob površini vode ter ne ovira hitrosti; sploh pa so ruske ladje pobarvane s strupeno barvo, ki umori polžke. Glavna stvar pa je, da se potapljači ladje že pri Madagaskarju oprostili polžkov. Ker je preteklo komaj en mesec, odkar je odplulo brodogovje od Madagaskarja, ni verjetno, da bi se bilo brodogovja prijel toliko polžkov, da bi otežkočevali vožnjo. Se v šestih mesecih se brodogovje lahko giblje, med tem časom so bile pa ruske ladje že očiščene. Nad talentom in bravuro Roždestvenskega ne moremo dvomiti. Ako pa sedaj ne poroča tako hitro, meramo pomniti, kaj je pisal pred nekaj časa: „Poročal bom o poginu svojega ali japonskega brodogovja“.

Z bojišča v Mandžuriji.

Peterburg, 17. aprila. General Linevič poroča 16. t. mes. carju: Dne 11. t. m. je prisilil en ruski oddelek sovražnika, da je zapustil svoje postojanko pri vasi Uhl, ga vrgel nazaj ter prodrl do vasi Majan. Japonci so zasedli nato en gorski hrbet, 2 vrsti vzhodno od vasi Nandzajmuhola. — Rusi so obstreljavali sovražna stališča ter obšli obe njegovi krili ter tako prisilili Japonce, zapustiti svoje pozicije in se umakniti. Na umikanju so zažgali Japonci skladišče z živili. Dne 12. t. mes. je sovražna pehota z dvema strojnima puškama obstreljavala iz vasi Sjajvici in Alomoadi naš oddelek, ki je korakal skozi vas Erhola. Po obstreljavanju sovražnega stališča in ko je bilo več oddelkov odposlanih, da obide Japonce, so Rusi prešli k napadu. Oddelki, ki so obšli Japonce, so dosegli sovražne postojanke, ki jih je imela zasedena pehota z petimi strojnimi puškami. Japonci so se srđito ustavljali.

Peterburg, 18. aprila. General Harkevič brzozjavlja danes generalnemu štabu: Pri armadi ni izpremembe. Naš oddelek, ki je 11. t. m. imel boj pri vasi Jukail, se je dne 13. t. m. ob 5. uri zjutraj nenadlegovan od sovražnika umaknil v Hajšimao ter zasedel postojanko, oddaljeno 1½ vrste od Hajšimao. Dne 14. t. m. je en sovražni oddelek obšel levo naše krilo, vsled česar se je moral naš oddelek umakniti.

Odgovor vzhodnosibirskih strelcev.

„Novoje Vremja“ objavlja odgovor vzhodnosibirskih strelcev na depeše neke ruske dame, ki je pozvala armado, naj se junaško bojuje za domovino. Vojaki pravijo, da se bodo do zadnjega diha borili z otočani, kakor so se njihovi očetje.

Ruske pomorske priprave.

Odesa, 17. apr. V Nikolajevi ladjedelnici se izgotavljajo torpedovke „Zador-nij“, „Zvonkij“ in „Zorkij“, vsaka po 300 ton, potem dve križarki po 6000 ton ter dva stroja za oklopnice „Ivan Zlatoust“ in „Sveti Evstahij“.

Obsojeni mornarji.

London, 18. aprila. Včeraj so obsodili na tri tedne ječe v Hongkongu 36 mož posadke parnikov „St Helena“ in „Battersea Bridge“, ker so se branili peljati na Japonsko premog. Moštvo je skoro izključno angleško. Podobni slučajji se množijo.

Volivna preosnova za češki deželni zbor.

Listi poročajo, da namerava vlada predložiti češkemu deželnemu zboru nov volivni red. Bistvena določila vladnega načrta so: Imenovani bodo trije novi virilisti: praški župan in oba rektorja praških tehnik. Skupaj bo devet virilistov. Veleposestvo bo razdeljeno v 6 volivnih okrajev, volili bodo 70 poslancev. Tudi število poslancev, ki jih volijo trgoveške zbornice, bo pomnoženo in bodo volile 24 poslancev. V mestih bodo imeli pravico voliti 60, v kmečkih občinah 79 poslancev. Ustavovili bodo tudi splošno volivno kurijo, ki bo imela pravico voliti 24 poslancev.

Mažarščina v armadi.

„Pesti Hirlep“ poroča iz Veliškega Vazdina: Vojno ministrstvo je zapovedalo garnizijskemu poveljstvu, naj za poveljstva častnikom, da se nauče mažarščine, da bo omogočeno obveščanje z moštvom v materinščini. V ukazu se zapoveduje vojnemu ministrstvu naznaniti imena vseh onih častnikov, ki se ne bodo učili mažarščine, da bodo premeščeni.

Shod nemažarskih narodnostij na Ogrskem.

Kakor poroča „Slovansko-rumunska korespondencija“, se vrše med rumunskimi, srbskimi, slovaškimi, rusinskimi in nemaškimi voditelji dogovori o shodu, ki bi zavzel stališče v sporu med vladarjem in opozicijo. Rumuni, Srbi, Slovaki in Rusini se že naznanili svojo udeležbo, sedmograški Nemci se pa še niso odločili. Pravoslavni patriarh v Karlovcu in oba rumunska metropolita sta baje že obljubila, da se bosta udeležila shoda, ki bo v Rabu ali pa v Novem sadu. Na shodu nameravajo sprejeti adresno na vladarja, v kateri se bodo izjavili proti carinski ločitvi in proti mažarščini kot poveljnemu jeziku.

Ponesrečena stavka italijanskih železničarjev.

Italijanska zbornica je včeraj nadaljevala razpravo o podržavljenju italijanskih železnic. Min. predsednik de Fortis je zagovarjal vladno predlogo. Zbornica je odobrila predlog poslanca Villa z 206 proti 34 glasovom, odklonila pa predloge socialističnih poslancev Ferrija in Zerbaglia. Zbornica se je izjavila o vladnem načrtu glede podržavljenja italijanskih železnic sledeče: Z vladnim zakonskim načrtom se namerava vlada pooblastiti, da prevzame s 1. julijem t. l. promet na italijanskih želez-

nica v svojo upravo. V podrobni razpravi so odobrili prvih šest članov zakonskega načrta. O stavki italijanskih železničarjev se sme trditi, da se je izjalovila. Osební promet med Avstrijo in Italijo se vrši v popolnem redu. Na dunajski zahodni kolodvor ni prišel direktni voz, ki vozi iz Rima na Dunaj. Milansko socialistično glasilo poroča, da je stavka vzbruhnila v neugodnem času, ker je javno mnenje proti njej. V Milanu se vrši redne osebni promet, ker stavka le polovica železničarjev. Zaviran je pa v Milanu tovarni promet, ker stavka delavstvo v skladiščih. Iz Rima vozijo redno ekspresni in brzovlaki. Redni promet indijske pošte je zagotovljen. Sploh je promet urejen tako, kakor ga je uredila vlada že prej za slučaj stavke. V Rimu, Florenci in na drugih večjih postajah je položaj boljši. Na nekaterih večjih postajah ni osebje niti pričelo stavkati. Iz Modane v Turin došli posebni romarski vlak s 400 romarji nadaljuje vožnjo v Rim. V Florenci je priredil župan zbirko za one železničarje, ki ne stavkajo. Rimska trgovska zbornica je darovala 3000 lir nezavključnim železničarjem in pozvala ostale trgovske zbornice, naj posnemajo njen zgled. Po najnovejši nam došli brzozjavki je stavka že končana. Na vseh črtah „Adriatic“ se vrši promet redno in tudi malone na vseh črtah ob Sredozemskem morju.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Zbornica je s 520 glasovi proti 51 odklonila dodatni predlog, naj bi se cerkvena posestva kot narodna last prodala in izkupljena vsota nakazala delavskim pokojninskim blagajnam.

Shod italijanskih dijakov v Tridentu.

V nedeljo je imelo v Tridentu shod 120 italijanskih dijakov. Razgovarjali so se o inomoških dogodkih. Sklenili so resolucijo, v kateri se pritožujejo, da jim je vlada z zatvoritvijo italijanske pravoslavne fakultete v Wilenu pri laemestu vzela na pritisk Nemcev še to malo, kar so imeli! Izjavili so, da ne zaupajo vladi in pozvali Italijane, naj podpirajo stremljenja v boju za dosego italijanskega vseučilišča.

Stavka v Limožu.

Ječo, ki so jo včeraj dopoldne napadli stavkajoči delavci, je zastražilo vojaštvo. Pri napadu na ječo je bil ubit en delavec, drugi je pa vsled dobljenih ran umrl na svojem stanovanju. Število ranjencev še ni znano. Zaprli so 22 oseb. Delavci so s kamni, železjem in steklom ranili 7 častnikov in 63 vojakov. Delavci so na vojaštvo tudi streljali. Občinski svet je protestiral, da je vojaštvo zasedlo ulice in izjavlja, da je vojaštvo streljalo, ne da bi bilo napadeno. Tudi črevljarji, ki jih je kakih 200, so razburjeni. Radikalno in socialistično časopisje napada vojaštvo, ker je streljalo. Graja jo tudi, ker ni vlada na prošnje limoškega župana in socialističnega poslanca Labussiera premetila nepriljubljenega generala Fourniera. Konservativno časopisje trdi, da je kriv nemirov nedolžni prefekt. Kakor se glase zadnja poročila, so bile ubite tri osebe. V zbornici je očitil konservativec Reille vladi, da ni bila dovolj previdna. Rouvier je rekel: „Ako bi bila vlada izdala večje varnostne odredbe, bi bili nemiri še večji.“

Dogodki na Ruskem.

Berolin, 18. aprila. „Tageblatt“ poroča iz Vratislave: Novi policijski mojster v Czenhostavu, Posov, je bil zastrupljen. Ko je pred osmimi dnevi nastopil svoje novo mesto, je dobil pretirno pismo z naznanilom, da sme le še šest dni živeti. Posov je bil na lastno prošnjo takoj premeščen, a vključ premetitvi so ga zastrupili.

London, 18. aprila. Veliko rodovin je zapu tilo mesto. Bojé se, da nastanejo ob velikonočnih praznikih nemiri. V Radomu so se pritožili judje, ker so kazaki topli judovske dečke. General je odgovoril, da je vojaštvu dovoljeno pretepati judje, ker izživajo.

Lovov, 18. aprila. „Slowo polskie“ poroča iz Varšave, da so vse socialistične stranke sklenile pozvati delavce 1. majnika na splošno stavko in na prirejanje demonstracij.

Berolin, 18. aprila. „Lokalanzeiger“ poroča: Zopet se širijo govorice, da bo odstopil ruski minister za unanje stvari, Lambsdorff. Tudi v diplomaciji nameravajo važne izpremembe.

Moskva, 18. aprila. Morilec velikega kneza Sergija, Kolajev, je obsojen na smrt.

Dnevne novice.

Idrijski liberalci so veliki reveži pred ljudstvom, pred erarjem in sami pred seboj. Javnega shoda se več ne upajo sklicati, ker se morajo bati vsakogar, ki bi jih kaj potipal za njih politično žilico. Ker se jim je javni shod „Jednakopravnosti“ tako

žakstno ponesrečil, so sklicali zaupen tajni shodek, na katerem so govorili trije liberalni učitelji sebi in sami zase. Gospod Engelbert Gangl je v svojem govoru doslovno povedal tole: „Dokaz nam je, da so v našem mestu ljudje, ki se odkrijejo, kadar gredo mimo šole, kakor se odkrije človek, ki gre mimo cerkve s pobožnost srcom.“ To je prav posebna pobožnost, in dvomimo, da bi Idričani, ki so jako dobri in pobožni ljudje, bili tako navdušeni zanj, kakor pripoveduje veliki šolnik Engelbert. „Slov. Narod“ se vedno norčuje iz pobožnosti v cerkvi. Zdaj bomo morali pa poklekovati pred šolsko tablo, poljubovati abecednike itd. Kdor se ne bo že oddaleč odkril, kadar bo šel mimo šolskih vrat, ga bodo ovadili šolski oblasti, ki ga bo, kakor resno pripoveduje „Učiteljski Tevariš“, obsodila h kazni, da mu bo občinski sluga odmeril gotovo število palic. Dalje je gospod Engelbert govoril poslušavcem: „Vsakdo imej prepričanje, da je za obstanek človeške družbe brezpogojno potreben.“ To je jako važen nauk, ker je od njega odvisen obstanek vse človeške družbe. Ako bi torej ne bilo g. Engelberta, bi bil konec ne le vsega idrijskega mesta, ampak prenehala bi vsa človeška družba. Opozorjamo človeško družbo na ta nujni predpogoj njenega obstanka, ker gotovo se še ni vedelo, da je treba tako malenkostnega vzroka, pa se ves svet podere. Geologija in biologija, ki sta doslej mislili, da sta že preiskali svetovno konstrukcijo in vse pogoje življenja, bosta gotovo jako veseli, ko izvesta, da je glavni pogoj vsemu vesoljstvu in bivanju človeške družbe iskati v tistih par idrijskih liberalcih, katerim načeljuje Engelbert Gangl. Zdaj tudi razumemo, zakaj se ne upajo idrijski liberalci sklicati javnega ljudskega shoda. Tam bi se jim namreč lahko kaj primerilo, in pomislite: če le enega izmed njih zmanjka, pa je konec vsega človeštva, ker je vsak izmed njih za obstoj človeške družbe brezpogojno potreben. Umevamo tudi, zakaj so sklenili ti junaki, da svoje resolucije ne pošljejo dr. Susteršiču, kajti če bi bili njemu poslali Engelbertov govor, bi se bil dr. Susteršič tako gromko zasmel, da bi bil upihnil skromno luč življenja kakemu liberalcu, in posledica tega bi bil seveda takoj — konec sveta. Zato je pa bolje, da se ti dragoceni in tako brezpogojno za človeštvo potrebni liberalčki skrbno varujejo in prav tajno zborujejo, da se jim nič ne primeri. Tudi njihovi bratci v Ljubljani se tako boje zase . . .

Mlekarski in sirarski tečaj v Logatcu je bil danes končan z javnim izpitom. Tečaja se je udeleževalo 12 učencev, 10 s Kranjskega in 2 s Stajerskega. Tečaj je vodil nadzornik mlekarn na Kranjskem, g. Legvart, ki je poučeval mlekarstvo, sirarstvo, oskrbovanje in krmljenje živine ter uporabo raznih orodij. Dalje so poučevali: živinozdravstvo logaški c. kr. okr. živinozdravnik g. Majdič, mlekarsko knjigovodstvo g. Ivančič, računstvo in spisje g. učitelj Gabrovšek. Dasi je trajal tečaj le osem tednov, so učenci na razna vprašanja odgovarjali točno. Šolski in praktični uspeh je povsem hvalevreden. Po izpitu se je gosp. Povše kot zastopnik c. kr. kmetijske družbe in dež. odbora iskreno zahvalil vsem imenovanim gg. učiteljem na lepem uspehu, vodstvom logaške mlekarnе, ki je radovoljno prepustilo za praktični pouk svoje prostore, navzočemu g. županu Mulleyu za prijazen sprejem, in pa c. kr. vladi za denarno podporo, ki je omogočila za razvoj združnega mlekarstva tako potrebni in koristni tečaj. Gospod Povše je ob enem naprosil c. kr. vladnega svetnika g. viteza Laschana kot zastopnika dež. vlade, naj poroča o lepem uspehu tečaja na višje mesto ter tudi za bodoče tečaje podpira prošnje za denarne prispevke. G. vitez Laschan izraža zadovoljstvo, da so si učenci v razmerno kratkem času prisvojili lepih nauk, katere naj kot bodoči učitelji uporabljajo na raznih krajih domovine v prid prebivalstva. — Izpita so se udeležili poleg že imenovanih gg. c. kr. okr. glavar Kremensek, ravnatelj Pirc, Rožman kot za-

stopnik „Zadružne zveze“, c. kr. okr. živinozdravnik Pavlin iz Ljubljane, poslanca Arko in dr. Žitnik, več domačih in nekaj drugih posestnikov. Ogledali so si tudi lepo urejeno mlekarno ter uzorna živinska hleva gospe Brusove in g. Mihevc. Želimo, da bi učenci tega, kakor tudi bodočih tečajev povzdignili mlekarstvo in sirarstvo v naši deželi do najvišje stopnje in tako odprli, oziroma razširili vire dohodkov našim poljedelcem.

Vznemirljiva vest o razmerah med Italijo in Avstrijo. Dne 14. t. m. ob 8. uri 30 minut zvečer so iz Forta Forno zapazili italijansko torpedovko, ki je krožila okrog polotoka Barbarige. Takoj je bila alarmirana cela stotnja tamošnjih topničarjev, ki so takoj zasedli sosedne baterije Galuci in Benedetto. Iz Forta Forno so ustrelili iz 28 cm. topa na švigajočo sovražno torpedovko. Krogla je padla kakih 5 m. za torpedovko, ker je ista z bliskovito hitrostjo napravila 5 m. dolgo pot, ko je topničar zažgal top, in izginila iz vida. Z neverjetno hitrostjo so bili obveščeni so sedni fort: Tegetthof, Brioni nunore in Beneda. Na Fortu Forno in na baterijah je bilo pri vsakem topu pripravljenih 20 topničarjev, gotovih za boj. Po drugih trdnjavah se je patroliralo celo noč.

Sola in časopisje. Piše se nam: Gosp. c. kr. dež. šol. nadzornik, ki se zanimala tako za „Domoljuba“, blagovoli naj pogledati nekoliko v svoji veliki gorečnosti tudi v c. kr. okrajne šol. svete. Videl bo, da nekaterim krajnim šol. svetom pošiljajo dopise zavite v — „Slov. Narod“. Povemo jim, da bodo bore malo liberalne misli razširili tem potom.

Državna podpora. Danes so delili pogorelcem v Podpeči in Retjah pri Loškem Potoku državno podporo. Podpeč in Retje sta dobili vsaka po 500 K.

Smrtna kosa. V nedeljo je umrla v Medani gospa Marija vdova Sfiligoi, mati veleposestnika in blagajnika „Centralne posojilnice“ gospoda Ferdinanda Sfiligoi, v 84. letu svoje starosti.

Več oseb nevarno ranil. Jože Škrjanec iz Grma št. 4 je (z vejnikom) porezal krčmarja Kastelca Karola, Ambroža Karola, Kastelca Danijela iz Velike Češnjice okolo polnoči tako močno, da so morali takoj poklicati zdravnika in gospoda duhovnika, katera sta ob en četrt na 1 po polnoči dospela na mesto nesreče. To je povzročilo nesrečno žganje, katerega se je Jože Škrjanec in hlapec Pitenc pri Skrijancu navlekli v krčmi na Veliki Češnjici. Zakaj krčmarji ne drže policijske ure?

Vojaška ustanova za podčastnike 17. pešpolka. Fml. soproga gospa Ivana pl. Ochsenheimer, roj. baronica Lenzendorf pl. Campo di Santa Lucia je v spomin na bitko pri Custozi dne 24. junija 1866, kjer sta se borila njena brata pri domačem polku — takrat „princ Hohenlohe“ št. 17, naložila znesek 4000 K v 4% obligacijah kot ustanovo za zaslužne podčastnike imenovanega polka. Vsako leto 24. junija obdarjena bodeta po dva podčastnika z obrestmi naložene glavnice. Hvalevreden čin, ki z ozirom na slabe materijalno stanje podčastnikov zasluži posnemanja!

Ogenj v Siški. V Zgorenji Siški je zgorel posestnik Kastelic za Matjanom hlev, pod in listnjak. Zgorela je tudi ena krava.

Najstarejša slovenska Amerikanka, 82 let stara ženica Ana Hummer, se je po 32 letih bivanja v Ameriki odpeljala iz New Yorka v svoj rojstni kraj, vas Trnje, fare starološke. Mož ji je v Ameriki umrl pred 18 meseci.

Iz Novega mesta: V četrtek, dne 13. aprila, so nam priredili naši gimnazijci koncert in dramatično predstavo. Ker nam naši vrli dijaki nudijo vsikdar prav dovršene koncerte, smo tedaj tudi tega večera pričakovali s posebnim veseljem. Zares priznati moramo, da tako preciznega in eksaktnega petja že dolgo nismo slišali. Bodisi moški, bodisi mešan zbor, izvajala sta vse tečke imenitno. Krasni pianissimo v srbskih narodnih pesmih nas je pa naravnost očaral. Pevovala je g. I. G. Hladnik, ki je tacega uspeha pač lahko vesel in ponosen na svoje pevce. Pokazal je pa tudi, da je izboren učitelj in pevovodja, in to naj mu bode v zadoščenje za obilni trud za ta večer. Pomembno pa je, da so gimnazijci izvajali Haydnovo 7. simfonijo orkestralno. Nad dvajset igralcev smo videli na odru, a med temi dijake drugega razreda. Čudili smo se, kako vrlodobre in taktne so igrali ti

dečki. Simfonija se je izborno prijetno glasila kljub temu, da je pihala nadomestoval harmonij. Vsa čast tedaj pridnim dijakom, ki se resno bavijo z instrumentalno godbo in g. Hladniku, ki s tolikim veseljem in spretnostjo vadi mlade moči. Predlanskim nam je podal prvo Beethovno, a letos Haydnovo simfonijo. — Imeli smo pa tudi priliko ta večer občudovati mojstra na violino, g. prof. Skerlj, ki nas je prenesel s krasnim igranjem Mozartove sonate. — Deklamaciji sta bili prav dobri. — Igra „Dva stara prijatelja“, ki predčuje križe in težave kandidatov za poslanske stole, je polna finih dovtipov in satire. Igrala se je gladko in dobro. Želeli bi bilo, da bi to igro porabljali večkrat na odrih naših slovenskih diletantov. Pisatelju, ravnatelju in šol. svetniku blagor, g. dr. Fr. Deteli, vsa čast in hvala zanj!

Konferenca Sodalitatis za dekanijo Žužemberk bo v sredo, 26. t. m., ob 10. uri dopoldne v Zagradcu.

Zopet prišli sumljivega Laha. Zandarmerija v Senožečah je prišla dne 17. t. m. zjutraj nekega elegantno oblečenega Italijana, ker je sumljiv vohunstva in veleizdaje. Aretovanec se je pripeljal dan popreje z vlakom v Senožeče, opazoval in risal okolico, osobito pa se je zanimal za strateško važni grad kneza Porcia. Dva domačina, ki sta zmožna italijanskega jezika, je povpraševal o kakovosti tega gradu in o razvalinah nad njim. Vsa okolica ga je tako zanimala, da je to v domaćinih vzbudilo opravičen sum, da je to kak višji italijanski častnik, ki vohuni za „Italia felix“. Pri njem so našli kovčeg z natančnimi zemljevidi cele Notranjske in Trsta in mnogo poštih potrdil o oddanih priporočilih pismih, ki jih je pošiljal odtod in iz Trsta v Rim in druga italijanska mesta. Legitimacije ni imel nobene pri sebi; naziva se pa Conte Alfonso di Porcia, rojen leta 1868 v občini Porcia pri Vidmu. Oddali so ga deželni sodniji v Ljubljani, kjer se bodo vršile nadaljne poizvedbe.

Podporno društvo organistov naznanja, da se občni zbor in koncert omenjenega društva, kateri se je nameraval prirediti dne 27. aprila t. l. v Celju, preloži vsled nepričakovanih zaprek za mesec junij. Program, dan in prostor zborovanja in koncerta se pravočasno objavi v časnikih. Ker se že sedaj čuti mnogo zanimanja za ta koncert, zato si bode odbor prizadel, da bode tedaj slovenska pesem mogočno donela. — Odbor „Podpornega društva organistov“ s sedežem v Celju.

Vega. Cesar je z odlokom od dne 21. marca 1905 odredil sprejem Kavčičeve Vegove biografije v cesarsko fidejkomisno in obiteljsko knjižnico in je tem povodom pisatelju dal izreči Najvišjo zahvalo.

Velika tatvina pisem. Poročali smo, da so prišli na sled velikemu spoliranju pisem na progi Dunaj-Trst. Sedaj prihaja poročilo, da so pri Ratni igrajoči otroci tudi našli cel kup odprtih ameriških pisem. Skoro gotovo je izginila ena cela pošiljatev newyorške pošte v Ljubljano oziroma v novo mesto okolico. Iz pisem je bil pobran denar. G. Mihael Kmet, kaplan v Loškem potoku nam naznanja, da tudi dvoje njegovih pisem na progi Dunaj-Trst ni prispelo na nakazano mesto. Adresat bi je imel prejeti že pred enim mesecem — Preiskava se nadaljuje.

Shod hrvaških obrtnikov pripravljajo na Hrvaškem.

Predor skozi Karavanke bo prebit, če ne bo kakih zaprek, v drugi polovici meseca maja.

Osebnost vest. Pravnik g. Jožef Friedel je imenovan za konceptnega praktika v vladni službi na Kranjskem.

Lovrana pri Opatiji. Ob priliki smrti velikega avstrijskega in hrvaškega rodoljuba škofa Strossmayerja je bila tu slovesna sveta maša po inicijativi gospoda pomorskega kapitana Sesslerja; gospod marki Sessler pa je razobesil na vseh svojih poslopih velike črne zastave. Seve se je nad tem zgražalo nekaj budimpeštanskih čifutov.

Kako je nastala Strossmayerjeva deviza. Bilo je spomladi l. 1850, ko je čakal mladi škof Strossmayer na Dunaju svoje prekonizacije. Kar pride nekoč med svoje prijatelje in jim pravi: „Gospoda moja, ljudstvo v moji domovini me pričakuje z veseljem. Moje imenovanje za škofa je narodu po godu in zato se mu hočem izkazati hvaležnega. Toda, bratje, treba je, da stopim predenj s primernim geslom.“ Potem je škof vzel košček papirja in prebral nekaj verzov, ki si jih je mislil izbrati za devizo. „Nikar tega ne storite“, je dejal Metel Ožegović, vaše geslo mora biti kratko in jedrnat, kakor Jelačićevo: „Kar Bog da in sreča junaška!“ Vsak je predlagal kaj drugega; naposled se oglasi

Kukuljević in pravi Strossmayerju „Nikar si ne iščite gesla v verzih, ampak tako ga sestavite, da vas bo narod razumel. „Škof hoče vse darovati za vero in domovino.“ Tedaj skoči škof kvišku in pravi: „Prav imaš Ivan: Vse za vero in domovino!“

Koroške novice.

k Pogreb mil. prošta g. L. Vavtižarja. Slovenski Goretan zopet plaka ob grobu enega svojih vrlih sinov. Dobroslski prošt g. L. Vavtižar je že dalj časa bolehal. Zadnji čas je iskal pomoči v krapinskih toplicah. Toda šel si je po smrt. Med vožnjo po železnici ga je pri Zidanem mostu pokosila neizprosna bela žena. Prepeljali so truplo v Doberlo vas, kjer so ga položili 15. t. mes. k večnemu počitku. Ogromna množica ljudstva mu je izkazala zadnjo čast; 27 č. gg. sobratov ga je spremlilo na zadnji poti, med njimi dva č. gg. korarja iz Celovca, dr. J. Sommer in J. Vidovic; dva č. gg. dekana: S. Bauer iz Pliberka in S. Cemer iz Velikoveca. Nagrobni govor je imel dekan, administrator č. g. A. Aplen iz Žel Kaple, pogreb pa je vodil tinjski prošt mil. g. A. Trobeš. Nepozabni rajnik se je rodil dne 12. okt. leta 1833. v Skocijanu v Podj. dolini in bil v mašnika posvečen dne 16. julija l. 1860. Proštijo v Doberli vasi je nastopil leta 1893. — Bil je obče priljubljen in naroden mož N. v m. p. l.

k Pogorelo je dne 16. t. m. na Potoku, župnija St. Peter pri Velikovecu p. d. Mihevu vse poslopje.

k Nemške pridige se vpeljejo v Grebinu mesečno ena in sicer za sedaj samo za poskušnjo. Tamošnji Nemci, ki poznajo tudi slovensko so prosili za nje. Če se pa pridig ne bodo udeleževali, se bodo zopet odpravile.

k Velik vlom. V Kotmari vasi so tatovi vlomili v župnišče in odnesli cerkveno blagajno, katero so na dvorišču razbili. Odnesli so več hranilničnih knjižic in obligacij.

k Japonske zmage na Koroškem. Nemčurji so iznašli novo orožje zoper slovensko šolo. Vpijejo, da japonska zategadelj tako zmagojuče prodira, ker ima — nemške šole in pa fortšritlih. — Japonci bodo tudi končno premagali Ruse, ker je Rus nazadnjak ter ima — slovenske šole! Vsaka fraza je dobro došla.

k V zaporu se je obesil na Koroškem strojarski pomočnik Janez Kranjč iz Kranjskega okraja.

k Slovenski otroci za nemčursko slavlje. Po čisto slovenskih občinah Logavas, Lipa, Gozdanje, trpinčijo sedaj nemčurski učitelji slovensko mladež z ultranacionalnimi nemškimi pesmi za Schillerjevo slavnost. „Deutschland über alles“, „das deutsche Lied“, „Heil deutschen Sang u. Klang“ i. t. d. jim vtepavajo že tedne in tedne. Uboga koroška deca, zlorablja te v štafažo in demonstracijo nemčurskim namenom! — Prepovedano bo tisti dan slovenskim otrokom, govoriti slovenski. Da bo res olt tajč In to je — premeteno zviti boj za nemško šolo. Mi vemo kam pes tcati moli. In Slovenci — mi se pa ne ganemo na Koroškem. — Slišati je bilo, da bo ta z izvanrednimi stroški in sredstvi pripravljena nemška slavnost na slovenskih tleh neka protidemonstracija proti nameravani Narodni šoli v St. Jakobu. — Otroke že sedaj vabijo z različnimi darili, ki jih je poslala sudmarka in n. sulferajn in z oblubo: Piti in jesti boste dobili kolikor bo kdo mogel nesti. .

Štajerske novice.

Š Umrl je na Teharjih dijak celjske gimnazije Ljudevit Pišek.

Š Slana je napravila mnogo škode po Haložah.

Š Utopljenec. Pri Brežicah so potegnili iz vode 25 let starega utopljenca. Utopljenec je precej velik, ima temne lase in ravno take brke.

Š Pod voz, naložen z žitom, je prišel posestnik Janez Petan iz Brežic. Dobil je nevarne notranje poškodbe.

Š Izpremembe pri pošti. Za poštne poduradnike I. razreda in za poštnega ekspedienta je imenovan Matija Pavlič v Celju; za poštna ekspedienta sta imenovana Jurij Kodrič in upravičeni podčastnik Frančišek Moravček v Mariboru. Povišana v službi sta poštni poduradnik Ivan Repinšek v Celju in poštni ekspedient Jožef Muršec v Mariboru. Začasno je upokojen poštni ekspedient V. Rodovic v Mariboru.

Š Mariborski magistratni ravnatelj na dopustu. Znan mariborski magistratni ravnatelj Tax bo moral v šestih mesecih zapustiti svoje mesto. Da se zato pripravi, mu je mariborski obč. svet dovolil šestmesečni dopust.

Ljubljanske novice.

Ij Slovenski dijaki v Rim. Včeraj se je z brzovlakom proti Reki odpeljalo okrog 40 slovenskih dijakov, tu so se pridružili ogrskim dijakom ter danes odpotovali po ladji v Ankono in potem dalje v Rim. Z dijakov so odpotovali gg. profesorji dr. Svetina in Ljubljane, dr. Perne in dr. Gnidovec iz Kranja ter mestni katehet A. Čadež iz Ljubljane. V torek po Veliki noči se povrnejo.

Ij Inzerati za velikonočno številko se sprejemajo le do petka opoldne.

Ij Umri je v bolnici posestnik tukajšnje internacionalne panorame.

Ij Društvo „Pripravniki dom“ je imelo v nedeljo svoj občni zbor. Bil je to deseti občni zbor. Kot sad desetletnega delovanja je izkazal odbor v zadnjem računu do sedaj naraslega društvenega premoženja 43.182 K. Pred. gosp. predsednik kanonik A. Kalan je nujno priporočal zborovalcem, naj bi vsak po svoji moči deloval in agitiral za prekoristne namene, ki jih ima društvo. Tudi mi se pridružimo in toplo priporočamo društvo ter še posebej opozarjamo na društvena lista: „Vrtec“ in „Angelček“.

Ij Društvo v pospeševanje obdelovanja ljubljanskega barja je imelo 12. t. m. ob 11. uri dopolne v mali dvorani „Mestnega doma“ svoj občni zbor, ki je bil primeroma dobro obiskan. Iz tajnikovega poročila o društvenem delovanju sledi, da ima društvo 200 članov in da je začetkom t. l. pristopilo k društvu več občin na barju in v sedstvu. Društvo je oddalo l. 1904. po 30% znižani ceni 38.700 klg. umetnih gnojil v vrednosti 2882 kron 86 vin. in zraven tega 2300 klg. semen; poleg tega raznih detelj in trav v skupni vrednosti 800 K. Letošnje leto in sicer do 12. t. m. oddalo je društvo članom 50.000 klg. umetnih gnojil po 30% znižani ceni v vrednosti 3850 K. in raznih semen to je semenskega ovsa, jarega ječmena, detelj, trav in pese, skupaj okoli 2800 kg. v približni vrednosti 1000 K. Društvo je doplačalo vsled 30% znižane cene za gnojila in semena l. 1904. okroglih 1000 K. tekoče leto pa do 12. aprila že nad 1500 K. Društvo vzdržuje na lastne stroške pet preizkuševališč in sicer: pri Blatni Brezovici, Studencu, na Ižanski cesti pri Iški Loki, Škofelci in Berovnici. Preizkuševališča pri Blatni Brezovici in Studencu obstojita že od leta 1902; druga so se uredila deloma lanskega leta, deloma pa tudi že letošnje spomlad. Poizkuševališča se deloma menjalno, deloma stalni umetni travniki. O vspehih preizkušenj sledi poročilo o društvenih „Izvestjih“. Preizkuševališča na Karolinski zemlji in Logu vzdržuje c. kr. poljedelsko ministrstvo pod vodstvom ravnatelja dr. E. Kramerja. Razven tega je društvo l. 1904. pri sedmih gospodarjih po 1 oral naravnih travnikov za poizkušnje pognojilo in nasejalo mešanico detelj in trav. Gnojila je darovalo zastop. „Kalisindikata“ v Gradcu.

Ij Mestna blagajna ljubljanska. Zaradi snajenja uradnih prostorov bo mestna blagajna ljubljanska jutri in pojutrišnjem za javni promet zaprta.

Ij Tatvina. K Amaliji Lebarjevi v Učaku pri Trojani je prišla 11. t. m. neka 20 let stara ženska, katera je imela rdeč predpasnik, rdečkasto jopico in sivo krilo. Neznanka je v njeni odsotnosti ukradla bankovec za 50 kron, enega za 10 K in črne suknene čevlje. Pripovedovala je, da je bila v Ljubljani in da se postopa v Ljubljani jako strogo z ženskami, ki se okoli klatijo.

Ij Dekle odpeljano. Na Dunaju pogrešajo 23letno dekle Zofijo Fritz iz Drösinga v Spodnji Avstriji. Domneva se, da jo je neznana kam odpeljal strojnik Ivan Kunst. Kjer bi se Kunst pokazal, naj se ga naznani varnostni oblasti.

Ij Delovanje mestne posredovalnice za delo in stanovanja. Mostni trg št. 27, telefon št. 99. Od 1 do 13. aprila je dela iskalo 28 moških in 64 ženskih uslužbencev. Delo je bilo ponudeno 30 moškim in 92 ženskim uslužbencem; v 62 slučajih se je delo sprejelo. Od 1. januarja do 13. aprila je došlo 828 prošenj za delo in 873 deloponudeb; v 492 slučajih se je delo sprejelo. — Delo določa: 2 ključavničarja, 1 kovač, 2 vrtnarja, 4 kavararski in gostilniški slugi, 10 tovarniških delavcev, 1 kočijaž, 15 konjskih hlapcev; ženske: 3 prodajalke začetrice, 4 šivilje, 4 natakarike, 10 gostilniških deklic, 12 deklic za vsako delo, 6 deklic k otrokom, 3 pestrežkinje. — Službe iščejo, moški: 1 graščinski sluga, več trgovskih in pisarniških slug, 2 pisarja, 1 skladiščnik; ženske: 2 prodajalki za mešane in manufakturno stroko, 2 kontoristkinji, 2 blagajničarki, 3 trafikantkinje, več računskih natakarike in drugih poslov. — Oddati je takoj stanovanja z eno, dvema, tremi in štirimi sobami in več mesečnih sob, za

avgust s tremi sobami. Posredovanje letovišnih stanovanj. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko za odgovor.

Ij Za kruhom. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 70 Slovencev in 40 Hrvatov.

Ij Izgubila je Josipina Krisper denarnico z večjo svoto denarja.

Književnost in umetnost.

* **Matice Boži.** Almanah na oslavo 50-letne jubileja proklamirani dogmatu o Neposkorenem Početju Marie Panny vydala „Literární Jednota bohoslovce olomuckých.“ — Poleg mnogih temeljitih marioloških znanstvenih člankov in globoko zamišljenih pesmi na čast Brezmadežni ima ta almanah zanimive posebnosti, da prinaša v krasnem tisku Madonnine slike najslavnejših klasičnih slikarjev: Murillo, del Sarto, Raffael, Rubens, in novejših: Dürer, Fra Bartolomeo, Klimeš, Abraham Blomaert, Botticelli, Barabino in krasna Amortova fantazija; Mati Božja. — Vsem prijateljem umetnosti priporočamo to lepo knjigo kar najtopleje. Naslov: Ladislav Zamykal, bohoslovec v Olomouci, seminař, Morava. VI. K.

* **Lavantinskih spomenikov I. zvezka (dekanija gornjegrajska)** so se razposlali te dni prvi broširani izvodi; vezani izidejo radi raznih zaprek šele začetkom meseca maja.

* **Regina coeli.** Za mešan zbor in spremljavo orgelj ali orkestra zložil Ign. Hladnik, op. 49. Cena partituri 1 K, instrumentalnim glasovom v prepisu 3 K. Založil skladatelj. Novo mesto. — To je krasna, mogočna skladba. Prvi del „Regina coeli“ se začneja majestetično z mogočnim zborom, ki preide pri „Ora pro nobis“ v mil andante, potem pa v jake bujno imitacijo „Alleluje“. Za večje zbere jake priporočljiva velikonočna skladba.

Razne stvari.

Najnovejše.

Kuga v Indiji. V Kalkuti vsak dan umre na kugi okoli 100 ljudi.

Ustrelil se je na Reki gimnazijski profesor Rihard Kotiga iz Prage.

Svojo ženo do smrti pretepel je posestnik Preinersdorfer pri Sopronu. Pred porotniki je dobil za to pet let.

Protikajenje cigaret. Zakonodavstvo v Indiji je izdalo zakon, ki prepušča fabrikacijo in prodajo cigaret v državi Indiji.

Žena umorila moža. V Pittsburgu v Ameriki je dvajsetletna žena Anica Novakevič napadla ponoči svojega moža z ostro sekirico in mu prizadejala tri smrtno rane na prsih. Mož je vsled prereza srčnih žil takoj izkrmavel, a mlado zločinko so zaprli.

Otrpnjenje tilnika. Ze par tednov razsaja v New Yorku in okolici bolezni, katere nazivljajo zdravniki cerbero spinal meningitis, ali otrpnjenje tilnika, katera se skoraj vedno konča s smrtjo. — V enem tednu je umrlo 131 oseb. Tudi v Galiciji in na Dunaju se pojavlja slična bolezen.

Občina zadela glavni dobitok. Občina Lvov je zadela glavni dobitok dunajskih komunalnih srečk v znesku 300.000 kron. Nedavno je bilo sklenjeno, da občina vse srečke proda, a neki uradnik je pozabil izvršiti ukaz in tako je občina postala srečni dedič.

Tihotapci na francosko-belgijski meji. Francoski carinski uradniki se zelo trudijo, da bi razpršili tihotapske družbe, ki se vedno bolj razvijajo na belgijski meji. Zadnji čas so uradniki začeli sumiti strojevođe, kurjače in sprevodnike pri vlakih, ki vozijo med Brusljem in Parizom. Preiskali so vsak vlak prav natančno in res so našli pod premogom več sto funtov tobaka. Blazine v enem vozu so bile popolnoma natičene samega tobaka. V krsti, kjer je baje počivalo truplo Francoza, ki so ga peljali pokopat domov na Francosko, je bilo polno cigar. Dne 12. t. m. so ustavili kmeta, ki je vozil zelenjavo in starega sorodnika čez mejo. Izkazalo se je, da je bil sorodnik le nabasan možic in v izrezanih zeljnatih glavah je bil skrit tobak. Zadnja dva tedna so bile francoske carinske oblasti d-sti srečne. Tako so zaplenile tudi belgijski čoln v Doverski cesti. Čoln je vozil za 20.000 mark tobaka. Tobak in ladje so konfiscirali, lastniku pa naložili 20.000 mark kazni.

Vojvoda — železniški uslužbenec. Vojvoda manšesterski, ki se je pred kratkim poročil s hčerjo nekega ameriškega železniškega magnata, mora sedaj delati kot navadni železniški delavec. Oče njegove žene pravi namreč, da si mora pridobiti v železniški stroki mnogo izkušenj, ako hoče pozneje stopiti v krog železniških magnatov. Ako se bo izkazal kot navađen delavec, bo čez eno leto prišel za eno stopinjo višje v službi svojega tasta. Morda bo ta zgled ostrafil nekatere evropske plemiče, da ne bodo več lovili po Ameriki zlatih ribic?

Deset pariških šolskih postav. 1. Ljubi svoje součence, ki bodo v življenju tvoji tovariši v poslih. 2. Ljubi nauk, duševno hrano; svojim učiteljem budi hvaležen kakor svojim staršem. 3. Vsaki dan posveti dobremu in koristnemu delu. 4. Spoštuj poštene ljudi, imej spoštovanje pred vsakim, a ne klanjaj se nikomur. 5. Ne mrzi in ne sovraži nikogar, ki je enak tebi; ne delaj se lepega, a brani svojo pravico. 6. Brani slabe in ljubi pravico! 7. Zapomni si, da vsako dobro pride iz pravice. Kdor uživa, a ne dela, krade kruh delavcu. 8. Opazuj in sodi, da spoznaš resnico. Ne veruj ničemu, kar je v nasprotju z razumom. 9. Nikdar ne govori, da je do moljub oni, ki sovraži druge narode ali jim napevduje vojsko, ker je vojska ostanek barbarstva. 10. Delaj v lepi namen, da bodo vsi ljudje živeli v miru in sreči kakor bratje.

„Zeit“ in Körber. „Zeit“ prinaša zopet o neki neposebno lepi protekcijski zgodbi bivšega ministrskega predsednika Körberja. Po posredovanju Körberjeve prijateljice dr. Schneebergerjeve soproge, ki ji je dal 12.000 kron in ravno tako vsote njenemu soprogu, je dobil nabavo potrebščin pri poljedelskem ministrstvu. Ker pa pri tej kupčiji ni zadosti zaslužil, se je zopet obrnil na Schneebergerjevo zakonsko dvojico in res je ministrski predsednik dovolil zalagateljznatnih olajšav. Nasproti temu pa izjavlja dr. Schneeberger v „N. Fr. Pr.“, da nista on in njegova soproga nikdar posredovala v tej zadevi. Dotičnemu tovarnarju je spisal kot odvetnik le ponudbo, za katero dele je seveda dobil kot odvetnik plačilo. Na izrecno prošnjo znanega tovarnarja je samo enkrat telefonično prosila Körberja, naj bi zasljal podjetnika tak dan, ki ni bil določen za avdijence. Dr. Schneeberger je tudi izjavil, da je zadevo naznanil odvetniški zbornici.

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj, 19. aprila. Zdravje se Gautschu vedno boljša.

Dunaj, 19. aprila. Radi razširjajoče se bolezní otrpnjenja tilnika je vlada izdala obširne zdravstvene naredbe.

Inomost, 19. aprila. Senat je nabil na vseučilišču svoje določbe, po katerih je univerza v Inomostu samonemška.

Trst, 19. aprila. V stanovanje vdove Mero so prišli trije gospodje. Eden, ki je imel sabljo in uniformo, se je predstavil za policijskega komisarja in izjavil, da mora izvršiti preiskavo. Odprli so vse predale, blagajnice itd. ter vsebino odnesli. Ko je vdova prišla na policijo vprašat za vzrok preiskave, je izvedela, da je žrtev lopovov. Vdova je oškodovana za 5000 K.

Novo mesto, 19. aprila. Na sejmju so za vsakim vogalom stali orožniki in razganjali mirne sejmarje. Radi tega čudnega postopanja vlada splošno ogorčenje.

London, 19. aprila. Iz Kaneje poročaje, da neki oklic poziva poslance narodnega zbora na Kreti, naj jutri brez orožja prisostvujejo otvoritveni seji. Baje nameravajo jutri proglasiti zedinjenje Krete z Grško in upajo, da se velevlasti temu ne bodo uprle. **Carigrad,** 19. aprila. Krvava dejanja se v okraju Monastir množe. V Orsovniku so Bolgari umorili patriarha, njegovo ženo in hčer, v Premki sta bila umorjena srbski duhovnik in njegov oče. Tudi iz okraja Skoplje poročajo strašne reči.

Veliki Varadin, 19. aprila. V Szalayju se je neki bogat kmet uprl rubežni. V tepežu, ki je pri tem nastal, je orožnik kmeta zabodel. Kmet je bil takoj mrtev.

Krakov, 19. apr. Pri mnogih poljskih dijakih, pribeglih sem iz Rusije, so izvršili hišne preiskave, ker se na sumu, da so člani ruske teroristiške stranke.

Rim, 19. aprila. (K. ur.) V Foggiji je včeraj zvečer, ko se je stavkujočim železničarjem izplačeval zaslužek, 1000 kmetov napadlo kolodvor, katerega je branilo vojaštvo. Kmetje so metali kamenje in bili s palicami, naposled so pričeli streljati. En vojak je bil težko ranjen. Vojaki so ustrelili, ne da bi čakali povelja. Demonstrantje so zbežali, a se zopet vrnili pomnoženi za 1000 oseb. En kmet je ustrelil, drugi so metali kamenje. Vojaki so streljali. Tri osebe so ubite, sedem ranjenih. Demonstrantje so se nato razpršili.

Rim, 19. aprila. (K. u.) V Foggio je odšla vojaška pomoč.

Rim, 19. apr. (K. u.) Železniški promet na tukajšnjem kolodvoru se normalno razvija. Tudi v provinci je bolje. V Benetkah je stavka že ponehala.

Tokio, 19. aprila. Ruska sila, koncentrirana v črti Sančun-Kirin šteje po japonski cenitvi 200.000 mož. Po končnih računih je bilo v Port Arturju vjetih 41.600 ljudi.

Gunčulin, 19. aprila. Med prvimi ukazi generala Lineviča je bil ta, da ne smejo podpoveljniki več tako hitro zažigati zalog živeža, kadar pridejo v nevarnost, ampak samo na povelje višjega poveljnika. Večkrat so pred časom zažgali dragocene zaloge.

Berolin, 19. aprila. General Batjanov, ki mu je car hotel izredno povišati plačo, je 10.000 rubljev odstopil „Rdečemu križu.“

Pariz, 19. aprila. „Matin“ poroča iz Peterburga: Tukajšnji generalni štab je mnenja, da se bo Roždestvenski gibal na severozapadu od Saigona, pričakujoč del brodovja pod poveljstvom Nebogatova, dokler bodo Japonci to pustili. Tu so prepričani, da se bo Togo spustil v bitko le v japonskem morju, ker bi bil sicer Togo že Ruse napadel. V tem slučaju bi Roždestvenski čakal, dokler ne dojdejo pojačenja, ki bodo odpotovala iz Rusije v treh tednih. Tvorile jih bodo oklopnice „Slava“, „Aleksander II.“ in „Pamjat Azova“, dve do tri križarke in dvajset torpedovk. Pač pa mislijo tudi, da Togo ne bo imel toliko potrpežljivosti in se bo spustil v boj zunaj japonskih vod.

Honkong, 19. aprila. V petek so videli močno brodovje križaric voziti na sever od Honkonga v severni smeri.

Manila, 19. aprila. Včeraj so videli 3, danes pa 4 bojne ladje na višini od Batange, južno od Manile. Odkod so priplule, se ne ve.

London, 19. aprila. „Times“ poročajo, da je neka ruska ladja pretrgala podmorski kabelj pri Formozi.

London, 19. aprila. V nedeljo zjutraj je del ruskega brodovja že zapustil Kamran in zdaj so mu sledile še ostale ladje.

Marseille, 19. apr. Mnogoštevilne japonske ogledne ladje krožijo okoli francoskega obrežja v Cochinchini. Francozi so ustavili eno japonsko križarico, ki se je izgovarjala, da išče neke izgubljene torpedovke. Nato so japonski ogleduhi šli na široko morje.

London, 19. aprila. Roždestvenskij je bil v nedelje opoldne še vedno v notranjosti zaliva Kamran. To potrjuje neki v Singapur došli kapitan. Ker so videli ruske ladje že 20 milj severno od Kamrana, se je Roždestvenskij torej očitno vrnil tja. Na Japonskem je silno ogorčenje radi tega kršenja nevtralitete od strani Francoske. Danes popoldne bo radi tega v Tokiu kronski svet, kateremu bo predsedoval mikado in bodo navzoči vsi ministri ter starejši politiki. Japonska bo z vsemi diplomatičnimi sredstvi skušala doseči, da Francoska ruskemu brodovju nič več ne izkaže gostoljubnosti. Nekateri menijo, da sicer napade Japonska kako francosko luko v Aziji.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padačina v 24 urah v mm.
18. 9. zveč.	726,3	+8,3	sr. svzh.	obl.	0,0
19. 7. zjut.	727,6	+7,5	sl. jvzh.	„	
2. pop.	727,6	+16,0	sr. jzah.	del. obl.	

Srednja včerajšnja temp. +8,9°, norm. +10,2°.

Tržna poročila

od dne 18. aprila 1905.

B u d i m p e s t a. Pšenica za april 17,66 do 17,68; rž za april 14,52 do 14,54; oves za april 13,90 do 13,92; korusa za maj 14,82 do 14,84.

Pšenica: ponudbe in povpraševanje slabotno, mirno. Prodaja 8.000 met. stotov, nespremenjeno. — Druga žita nespremenjeno. — Vreme: dež.

Motenja v prebavi.

Izvor tisočerihih bolezni, in glede na to splošno izkušnjo se zdi skoro nepojmljivo s kakošno lahko mišljenostjo prezira velika večina na tem trpečega človeštva zlo, čegar odstranitev predstavlja prvi in najvažnejši člen v zdravilstvu. Steklenica Rogaskega „tempeljevega vrelca“ k vsakdanjemu vinu odstranja vedno uspešno tako, da ne da bi kakorkoli oviralo vsakdanje življenske navade, in ima vsled tega milega učinkovanja vsekakor prednost pred vsemi drugimi enakimi sredstvi. 679 d (1—1)

S čim se mora vse založiti moderna armada v vojnem času. Da morajo vodstva sedanjih armad v vojnem času paziti tudi na oskrbovanje ranjencev in bolnikov. Je gotovo znano. Še bolj interesantno pa je, da dobivajo bolniki v vojaških bolnicah ob času vojne tudi mineralno vodo. Kako je poslala francovarska razpošiljalnica mineralne vode pred kratkim ruski armadi v Mandžuriji večjo množino Natallijinega vrečka, ki ima v sebi mnogo ogljikove kisline in ki se rabi posebno uspešno proti revmatizmu in trganju. To dokazuje, da tudi vojaški zdravniki priznavajo zdravilno moč „Natallijinega vrečka“, ki je zelo na glas kot namizna pijača.

Vesela Velika noč. Kdor nerad izdaja denar, pa bi le rad napravil svoji rodovini veliko veselje, naj se obrne na znano firmo A. Hirschberg na Dunaju II. Rembrandtstrasse 19. Tamkaj se dobi za smešno nizko ceno gl. 6.60 garnitura jedilnega orodja iz amer. patentnega srebra, obstoječa iz 42 kosov. To jedilno orodje popolnoma nadomešča srebro in ga imajo v rabi že najodličnejši hoteli in gostilne. Več sobotni inšerat.

Ciril-Metodove biškote zahtevajte slovenski rodoljubi v vsaki prodajalni in pekarni. Ti piškoti so najboljši.

Naročila sprejema družba založnik **B. Skerl, Sv. Ivan pri Trstu.**

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.

Književna poročila.

Dr. Gregorij Pečjak. Večno življenje. Molitvenik po katekizmu in obrednih knjigah. (Založil knezo-škofijski ordinarijat.) Rdeča obreza K 1'20. — **Hauser, In der Schule Jesu** des göttlichen Kreuztrügers. Religiöse Vorträge K 60. — **Hecher, das Lamm Gottes.** Fastenpredigten. K 1'20. — **Riedle, der Ritus der hl. Funktionen in der Karwoche** K 1'80. — **Achleitner, Gregorius Sturmried.** Ein Zeitbild aus dem Katholicismus der Gegenwart, I. Band. Der Dorfpfarrer. K 4'80. — **Der Kunstschatz.** Die Geschichte der Kunst in ihren Meisterwerken. I. Lieferung K 4'80. — **Zora.** Glasilo katoliško-narodnega dijaštva. VI. številka 1905. K. — 20. — **Mauerhof, Shakespeareprobleme** K 5'40. — **Falk, Der „Deharbe“sche „Schulkatechismus“** in veränderter Fassung K 1'80. — **Klassiker der Kunst in Gesamt.** Ausgaben 1. Serie: Raffael, Rembrandt, Tizian, Dürer, Rubens. Popolno v 70. številkah, vsak sešitek 60 vin. — **Oesterreichisches Kursbuch.** Officielle Ausgabe. Fahrpläne der österreichischen, ungarischen und bosnisch-herzogovinschen Eisenbahnen und Dampfschiffe. April 1905. — K — 70.

Raznoterosti:

Hamerle, Christus u. Pilatus. Sieben Vorträge über die religiöse Gleichgültigkeit. K 1'08. **Orehak, Za Resnico.** Spisali slovenski bogoslovci. K 3'—, vezana K 5'—. — **Heim, der hl. Antonius von Padua.** Leben u. Verehrung des großen Minderbrüders nach authentischen Quellen und Urkunden geschrieben. K 6'96. — **Petrarca, Rime** con l'interpretazione die Giacomo Leopardi e con note inedite die Eugenio Camerini K 1'20. — **P de la Colombière, Die göttliche Vorsehung** oder wie liebesvoll Gott die Menschen behandelt und wie glücklich diejenigen sind, die sich seiner Leitung überlassen. Vezano K — 60.

Za nazorni nauk pri katehetičnem poduku:

Kolorierte Wandbilder zum Unterricht in der biblischen Geschichte. Altes Testament. 14. Tafeln. Velikost okoli 40x50 cm, samo K 6'—. — **Isto: Neues Testament.** 16 Tafeln. Samo K 3'60.

Za majnik.

Klasen, Mariens Erdenglück. Maivorträge gehalten bei St. Ludwig in München. K — 96. — **Boser, Maimonat** zur Förderung unserer Liebe und Andacht zur hl. jungfräulichen Gottesmutter, sowie auch zur Nachahmung ihres Tugendlebens. In 31 Abendvorträgen nebst einem Einleitungs-vortrage für den Vorabend der Maiaandacht. K 2'40. — **Wimmer, Mai-Blüten** auf den Altar der jungfräulichen Gottes-Mutter Maria. Kurze Erwägungen für den Marien-Monat, gehalten bei St. Maria Rotunda in Wien. Serie I. Maria und das allerheiligste Sakrament, II. Einfluß der Marien-Verehrung auf das sittliche Leben, III. Mariä Stellung im Erlösungswerke, IV. Maria, die Mutter der schönen Liebe, V. Maria, Mutter des Glaubens und Glaubenslebens. Vsak zvezek velja K 1'92. — **Gemminger, Ein Blumenstrauß**, der Himmelskönigin gebunden. Eine Sammlung von Maiaandachten für Kirche und Haus K 2'16.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.

Andreja Fessi

ki je po kratki, zelo mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, včeraj 18. aprila ob 9. uri zvečer v 56. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se vrši v četrtek, dné 20. aprila ob pol 5. uri popoldne iz deželne bolnice na pokopališče k sv. Krištofu.

Sv. zadušne maše se bodo brale v stolni cerkvi. 805

Prosi se tihega sožalja.

Ljubljana, 19. aprila 1905.

Mesto vsakega posebnega oznanila.

Oljnaté barve v kositarjih škattljicah za razprodajalce in lastno uporabo se dobé pri tvrdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciskanske ulice 524 8 12—11 Vnauja aaročila proti povzetju.

Vabilo na **redni občni zbor** „Ljudske posojilnice, registrovane zadrage z neomejeno zavezo“, v Ljubljani,

ki se vrši
dné 8. maja 1905, ob 6. uri zvečer
v društvenih prostorih, Kongresni trg št. 2.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Sklepanje o potrditvi računa.
4. Sklepanje o porabi dobička.
5. Volitev nadzorstva petero članov.
6. Dopolnilna volitev štirih udov načelstva.*
7. Sprememba pravil.
8. Slučajnosti.

V Ljubljani, dné 20. aprila 1905.

Za načelstvo:

Dr. Iv. Šusteršič, Josip Šiška,
načelnik. podnačelnik.

* V smislu §§ 17 in 27 pravil izstopijo letos naslednji udje načelstva: Karol Kauschegg, Ivan Kregar, Karol Pollak, Janez Smrekar. 802

Ribniški semenski fižol ima naprodaj Matija Križman v Ribnici.

Hlodov

vsake vrste, kakor dolžine in od 20 cm. naprej debelosti

kupi se

proti takojšnji gotovini, začenshi od 20. t. m. — Povabi se torej vse napravitelje hlo dov, kakor tudi posestnike gojzdov, naj se obrnejo s pis-meno ponudbo za kolikor si bodi blaga na trvdko 255 b (13)

Anton Deghenghi v Ljubljani.

Nov dohodek vsakomur. Zahtevajte brezplačno doposlatev mojega umetno izvršene prospekta Angyal Ignatz Budimpešta, Kerepeserstrasse 6. 792 10—2

Vsled bolezni se dá v najem

gostilna s stanovanjem, hlevom in dvoriščem za voznike

na glavnem trgu v Škofjiloki

Več se poizve v Škofjiloki št. 19. 791 3—2

Mlekar, oženjen, brez majhnih otrok za prevažanje mleka v Ljubljano,

kateri je trezen in pošten, se tako sprejme. Mesečna plača za oba 36 gl., prosto stanovanje in drva ter 1 1/2 litra mleka na dan. Ponudbe z dobrimi izpričevali sprejema Karol Lenče na Laverici p. Ljubljani. 779 (2)

Radi preselitve prodaja po znatno znižanih cenah: **Klobuke, slamnike, čepice kravate in vse druge predmete** ter se priporoča spoštovanjem **G. ČADEŽ** Ljubljana, Stari trg št. 4. Za prekupovalce po tovarniških cenah!

Zahtevajte brezplačno in franko moj ilustrovani cenik z več ko 600 podobami **ur, zlatega in srebrnega blaga in godbenih reči** **Hanns Konrad** tovarna za ure in izvozna trgovina **Most št. 955, Celško** **Most št. 955, Celško** **gl. 2'50.**

Lepo stanovanje

v solnčni legi, obstoječe iz 2 sob, kuhinje, jedilne shrambe in kabineta, ter s porabo perilnice in del vrta je na „Dunajski cesti št. 60“ maj-terminom za oddati. 756 5—2

la mast

1 kg 78 v poljubni množini razpošilja franko 688 (29-9) Lad. Urban i dr. Praga-Žižkov.

Mednarodna panorama. Ljubljana, Pogačarjev trg. 799

Le do sobote razstavljeno: Najnovejše slike

Jeruzalema.

Hotel „pri slonu“, Ljubljana.

Nepreklicno podaljšano do 28. aprila.

Prva brezplačna ameriška

preiskava oči.

Za vsako oko prava in natančno primerna

očala

določa moj pat. amerik.

aparata za preiskavo oči.

Prva očala morajo biti dobra!

Oskar Mitschmann.

Organist in cerkovnik

dobi službo do 15. junija pri župni cerkvi na lgu. 801 2—1

Prednost imajo oni, ki zamorejo prevzeti ali voditi prodajalno v isti hiši.

List „Domovina“ v Celju sprejme urednika.

Ponudbe takoj pod naslovom „Domovina“ Celje. 803

Urarskega pomočnika

sprejme takoj **Gabrijel Ambrožič** na Jesenicah, Gorenjsko. 804 5—1

Pomladanska in jesenska doba 1905. 343 40—16
Pristno brnsko blago.
En kos Mtr. 3.10 (K 7, 8, 10 iz dobre dolg, zad. za kompl. obleko za gosp. (suknja, hlače, telovnik) K 12, K 14 iz boljše K 16, K 18 iz finejše K 21 iz najboljše volne)
En kupon (kos) za črno salo, obleko K 20, kakor tudi blago za površnike, turist. ločen, sviln. kamgarne razpošilja po tovarniških cenah kot rečna in solidna znana tovarniška zaloga za suknjo
Siegel-Imhof v Brnu.
Vzorec zastoj in franko. Zajam. pošiljatev po vzorcu. Velike so prednosti, ki jih imajo odjemalci, ki dobivajo blago direktno pri tej tvrdki na mestu tovarne.

Restavracija „Drenikov vrh“.

Ob pričetku sezije usoja si udano pod-pisani slavnemu občinstvu naznanjati, da bodem točil garantirano pristna vina, kakor cviček iz krške okolice kupljen v pokuševalni kleti, dalje belo staro vino iz kleti prevzv. gospoda biskupa Strossmayer-ja Djakovo, kakor tudi pristna goriško rebuljo. — Pivo gosp. bratov Koslerjev. — Izborna mrzla in gorka kuhinja, dobra kava in čokolada.

K obilnemu posetu vabi 741 5—3

Alojzij Rus restavrater na „Drenikovem vrhu“.

„FLORIDAS“
najizvrstnejša voda za lase.
Ista pospešuje rast las, odstrani luskinе, utrjuje živce, zabrani izpadanje in lomljenje las.
Nobena dama naj ne zamudi poizkusiti tega sredstva.
Cena ene steklenice 2 K.
Izdovalec **Paško Domianovič**, frizer v Ljubljani.
Osebe, katere hočejo „Floridas“ v prodajo vzeti, dobijo rabat. 698 10—3

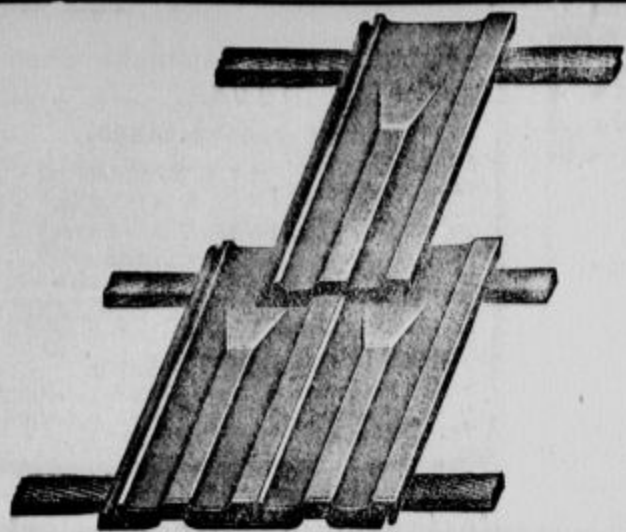
Gostilna se odda v najem pod ugodnim pogojem.

Več pové **JOSIP AMAN**, gostilničar v Ljubljani na Bregu št. 18.

782 2—2

2 učenca za kovaški obrt, za podkovstvo in vozove sprejme takoj **Kristijan Batič v Kranju.** 786 3—3

Zaloga koles in motorov
znane tovarne **PUCH** v Gradcu z dveletnim jamstvom
Franc Čuden urar in trgovec v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti samostana. Filijalka: Glavni trg, nasproti rotovža.
Velika zaloga drugih vrst koles od 120 K dalje z jednoletnim jamstvom in šivalnih strojev s petletnim jamstvom.
Ceniki zastoj in poštne prosti. 606 4—4

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke, „Koroški model“

(Strangfalzziegel).

742 40-2

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.
Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. o Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola.

Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.
Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.
Sprejmejo se zastopniki. Takojenja in najzanesljivejša postrežba. Sprejmejo se zastopniki.

Radi

izredno prenapoljenega skladišča prodajam vse blago pod lastno ceno:

Obleke za gospode, dečke in otroke

iz najmodernejšega blaga in najlepše prirojene. Izvirni angleški površniki in športne suknje najnovejših modnih barv, kakor tudi angleški modni telovniki od 3 K naprej. 733 6-4

Istotako velika izbira klobukov in slamnikov, srajc in kravat.

Damske volnene obleke

najnovejše fačone že od 10- K, kakor tudi jopiči, paletoti, mantile, plašči, krila, bluže najnovejšega kroja po čudovito nizkih cenah.

Angleško skladišče oblek O. Bernatovič, Ljubljana.

Vedno najnovejši

gramofoni

kakor tudi plošče v največji izbiri morete dobiti le pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

Rudolfu Weber,

1059 100-88

urariju v Ljubljani, Dunajska cesta 20, nasproti kavarni „Europa“, v hiši gospoda Krubarja.

Prodaja se na obroče. — Stare plošče se zamenjajo.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvo

v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

2 52-16

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske posojilnice znaša K 5.245.845.40.

Stanje hran. vlog K 5.089.883.14. Denarni promet K 23.806.306.40. Stanje rez. zaklada K 98.238.41.

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Ernest Hammerschmidta nasledniki

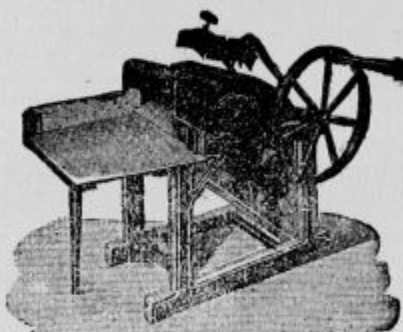
Madile Wutscher & K^o.

trgovina železnin in kovin,

Ljubljana, Valvazorjev trg št. 6.

Velika zaloga poljedelskih strojev in orodja.

Nizke cene!

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

532 6-3

uljudno naznanjata, da sta zalogo za spomladansko sezono tako v

konfekciji za dame, kakor tudi v oblekah za gospode, dečke in otroke

popolnoma na novo popolnila in vabita cenjene odjemalce k obilnemu obisku.

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, sredstev, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri zrebanjih pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako zrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strebelgasse 2.

Pojasniti v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestal nasveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 18 150-43

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani